

מדריך הכנת

קומפוסט

בחצר הבית

מה זה קומפוסט?

קומפוסט, רקבובית בעברית, הוא דשן אורגני אשר בטיפול נכון הופכים לחומר עשיר לקרקע.

תהליך הפירוק נקרא קומפוסטציה.

בטבע, הקומפוסט נוצר מהמחזוריות של הצמחים השונים: עלים

שנושרים, פירות שנופלים על הקרקע, מתפוררים ומתפרקים

על ידי מיליוני מיקרואורגניזמים לחומרי הזנה.

הקומפוסט מעשיר את הקרקע, מאוורר אותה

ומספק לצמחים חומרי מזון שונים.

קומפוסטר

בקומפוסטר אנחנו יכולים לדמות את התהליך הטבעי עם שאריות המזון מהמטבח ושאריות העלים והגזם מהגינה.

בשוק קיימים מגוון קומפוסטרים וכן ניתן להכין קומפוסטר לבד.

מועצה אזורית משגב רואה ערך סביבתי חשוב בהפרדת הפסולת האורגנית ומציעה לתושבים קומפוסטר ראשון במחיר סמלי של 50 ש"ח, זאת כאשר מחירו בשוק הוא מאות שקלים.

קומפוסט. למה זה טוב בכלל?

טיפול מקומי בפסולת שאריות המזון שלנו היא הדרך הסביבתית והיעילה ביותר לטיפול בפסולת זו. ייצור קומפוסט בחצר הבית או בצורה משותפת עם שכנים מפחיתה את כמות הפסולת הנשלחת להטמנה, מצמצמת פליטת גזי חממה ומשיבה חומרים מזינים לקרקע.

כל משפחה במשגב מייצרת כחצי טון שאריות מזון בשנה!

בתהליך הפירוק האירובי (עם חמצן) המתרחש בקומפוסטר אנו חוסכים פליטת גזי חממה הנוצרים בפירוק במטמנות כשהפסולת נקברת באדמה (אנאירובי). בנוסף, נחסך שינוע הפסולת למרחקים ארוכים במשאיות (עוד גזי חממה), זיהום מי תהום בתשטיפים ובזבז קרקע להטמנה, משאב יקר בישראל שאסור לנו לבזבז על פסולת!

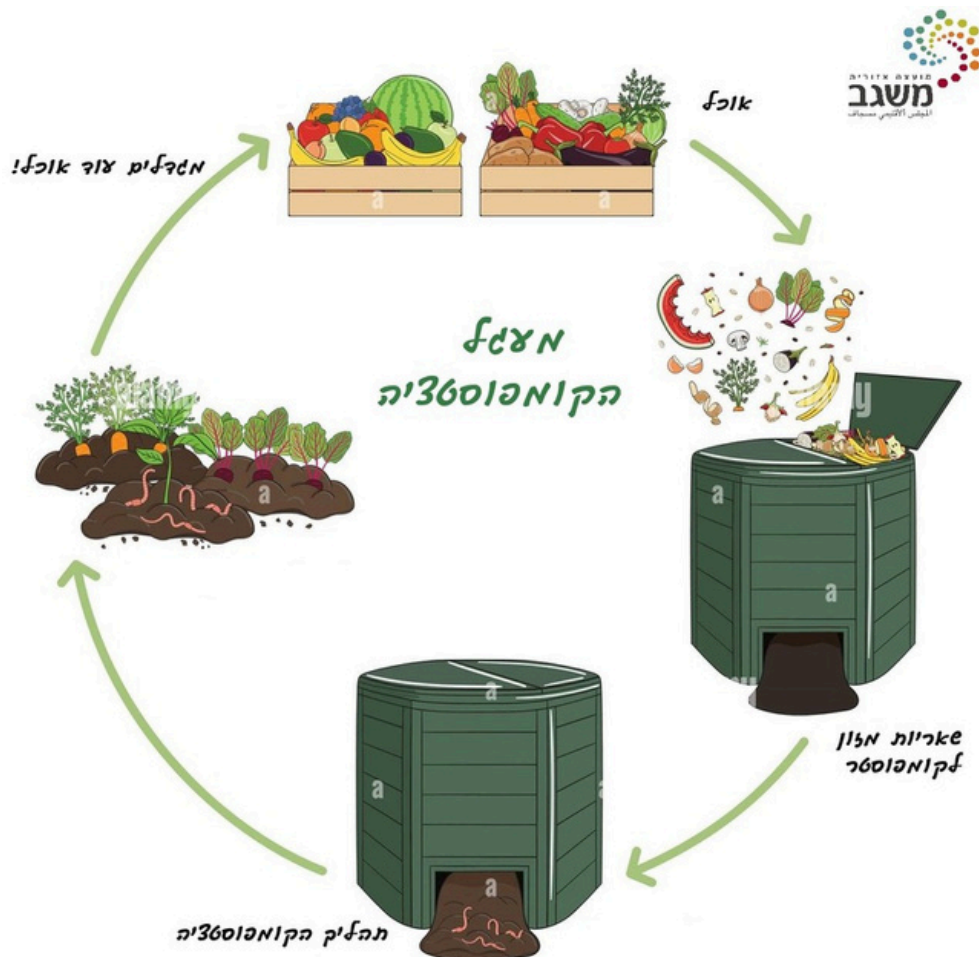
איך מתחילים?

מזמינים קומפוסטר ראשון מסובסד מהמועצה (או בונים לבד!), עובד המועצה יגיע וירכיב אותו בחצר הבית. נציב את הקומפוסטר בפינה עם חצי שמש וחצי צל. במקום נגיש ובמרחק סביר מהבית לידו נציב ערמת חומר יבש (עלים, דשא קצור וכו')

בתחתית, כשכבה הראשונה בערמה נשים ענפים דקים שיאפשרו כניסת אוויר מלמטה

«» טיפ לחוששים ממכרסמים- ניתן להציב רשת פלסטיק או מתכת פשוטה (דוגמת רשת לולים) בריצפת המיכל למניעת אפשרות כניסתם מהקרקע

הפרדת הפסולת במטבח

מה אפשר לשים בקומופסטר?

כל פסולת ממקור אורגני כגון שאריות ירקות ופירות, תבשילים, לחם, קליפות ביצים, שקיות תה, עלים, קרטוני ביצים חתוכים, דשא קצוץ, נייר טואלט, ענפים קטנים, ועוד...

מוצרי חלב ובשר יתפרקו אף הם, אולם ייתכן והכנסתם לערימה תמשוך כלבים או חתולים. פסולת גדולה כגון חצי אבטיח או פומלה שלמה יש לחתוך לחתיכות קטנות יותר. החיידקים המפרקים את שאריות המזון יוכלו לפרק את החומר ביתר קלות והקומפוסט יהיה מוכן מהר יותר.

טיפ - שאריות בשר ומוצרי חלב ידועים כמושכי מזיקים לערמה ולכן רצוי להפחית

הכנת קומפוסט - זה פשוט!

חשוב לזכור שקומפוסטציה היא תהליך טבעי והיא תקרה עם החומרים האורגניים שהכנסנו למיכל בכל מקרה. עם זאת, כדי שהקומפוסט ייצא איכותי עבור הגינה שלנו כדאי לשמור על תנאים דומים לתנאים הקיימים בטבע.

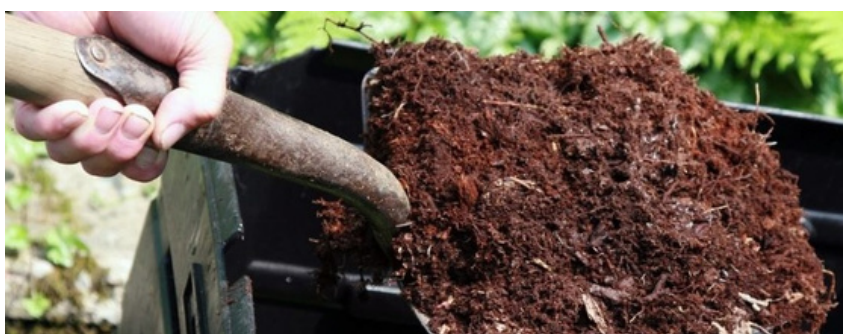

- **יחס פחמן-חנקן:** רב הפסולת שמגיעה מהמטבח היא מחומרים רטובים המכילים הרבה חנקן. רב הפסולת המגיעה מהגינה היא מחומרים יבשים המכילים הרבה פחמן. ביחס פחמן-חנקן טוב לקומפוסטציה יש צורך ביותר פחמן (חומרים יבשים) לכן חשוב לכסות כל שכבה מהמטבח בשכבה מהגינה.

- **אויר:** בקומפוסטר יש אזורי אוורור וכן הוא מחובר לאדמה באופן ישיר. עם זאת התנאים בתוך המתקן שונים מהתנאים בחוץ. לכן מומלץ מידי פעם לערבב את הערימה או להרים את המתקן ולהחזיר את החומר בחזרה למתקן עם יותר אויר.

- **לחות:** הלחות האופטימלית לתהליך הקומפוסטציה היא 40-50%. כלומר, החומר במתקן צריך להיות לח אך לא רטוב.

ובקיצור...

עובדים בשיטת השכבות:

שכבה יבשה (עלים ששמרנו בצד)

שכבה רטובה (שאריות מהמטבח)

וחוזר חלילה

חשוב לשמור על לחות הערמה על מנת לעודד

את תהליך הפירוק, אך להימנע מעודף מים שייצור ריקבון.

כלל האצבע הנו -

על כל כמות פסולת רטובה, כמות כפולה של חומר יבש

ניתן לקצר את משך הבשלת הערמה ע"י הפיכה ועירבוב הערמה

כך נכניס חמצן נוסף לתהליך, אך אין חובה.

נגמר המקום במיכל?

נותנים לערמה לנוח עד הבשלה ומתחילים ערמה חדשה.

← שכבת חומר יבש

← שכבת חומר רטוב

← שכבת חומר יבש

← קומפוסט בשל

הקומפוסט מוכן מה עכשיו?

ברכות! המאמץ השתלם! מתחתית הערמה ניתן להוציא כעת חומר מוכן. צבעו חום - שחור לח וריחו של אדמה לחה.

ניתן לסנן את החומר במסננת גדולה להוציא גופים שלא התעכלו עד הסוף

**ועכשיו לפזר בגינה!
ולהתחיל מההתחלה.....**

עוד אין לכם קומפוסטר???

כאן רוכשים קומפוסטר

במחיר מסובסד של 50 ש"ח בלבד

*מוגבל בקומפוסטר אחד למשק בית

הצטרפו לקבוצת הווטסאפ להתייעצות

בנושא תפעול הקומפוסטר

מה אני עושה אם....

התופעה	הבעיה	פתרון
ריח מזון מקולקל	חוסר אויר / רטיבות יתר / ישנה פסולת רבה מן החי	להפוך את הערימה / לשפר את הניקוז / הוצא ואל תוסיף פסולת מן החי (גבינה, ביצים, בשר, דגים ועצמות).
ריח אמוניה חריף	מחסור בפחמן	להוסיף חומר יבש
הערימה אינה מתחממת	הערימה קטנה מדי, הערימה יבשה מדי, מחסור בחנקן	להגדיל את הערימה, להרטיב אותה, להוסיף חומר אורגני
הערימה מושכת חיות לא רצויות	בפסולת ישנם חלבונים מהחי	להוציא (ולהפסיק להוסיף) פסולת מן החי.
הערימה מושכת זבובים וחרקים אחרים	פסולת שאריות מזון חשופה	לכסות את החומר הרטוב בשכבה דקה של אפר מדורה או אדמה ומעל חומר זה את שאר שכבת החומר יבש.

יש לכם עוד שאלות? נשמח לענות.

בכל קושי או שאלה, אל תהססו לפנות אלינו!

אגף שפ"ע ואיכות הסביבה, דרך מוקד המועצה

ניתן גם לתאם סדנת קומפוסטציה בישוב, הזמינו את

השכנים ונגיע להדרכה מרוכזת!